

**DET HÄR ÄR ETT
STYRDOKUMENT**

PROGRAM

Program för verksamhet som utförs av privata utförare

Mandatperioden 2023-2026

Dokumentkategori:	Normerande
Beslutat av:	Kommunfullmäktige
Antagen:	2024-12-19
Diarienummer:	KS/2024:00478
Dokumentet gäller för:	Botkyrka kommun
Dokumentansvarig	Kommunstyrelseförvaltningen
Ansvar för revidering:	Kommunstyrelseförvaltningen

**BOTKYRKA
KOMMUN**

PROGRAM

Kommunfullmäktige

Dnr: KS/2024:00478

/Datum/

Bakgrund och syfte

Kommunfullmäktige ska, enligt 5 kap. 3 § i kommunallagen (2017:725), ”KL” för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. I programmet ska det anges hur kommunfullmäktiges mål och riktlinjer ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses. Syftet med programmet är att säkerställa en kvalitativ uppföljning och kontroll av privata utförare som bedriver verksamhet på uppdrag av kommunen.

Definition av privat utförare

Med privat utförare avses, enligt 10 kap. 7 § KL, en juridisk person eller en enskild individ som har hand om vården av en kommunal angelägenhet. En juridisk person är ett aktiebolag, handelsbolag, ekonomisk eller ideell förening eller stiftelse. Även idéburna organisationer och kooperativa föreningar kan vara privata utförare. Däremot avses inte hel- eller delägda kommunala bolag eller kommunala stiftelser. De aktuella lagbestämmelserna gäller då kommunen är att betrakta som huvudman för en angelägenhet. Kommunen är huvudman för en verksamhet både då verksamheten bedrivs av en upphandlad utförare och då verksamheten bedrivs av utförare i ett valfrihetssystem. Fristående förskolor och skolor är inte privata utförare utan är sina egna huvudmän och omfattas inte av bestämmelsen i 10 kap. 7 § KL.

Kommunstyrelsens och nämndernas ansvar

Enligt kommunallagen har kommunstyrelsen och nämnderna inom sitt verksamhetsområde ansvar för att se till att verksamheterna drivs enligt lagar, föreskrifter, mål och riktlinjer, att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten drivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detta gäller oavsett om verksamheten utförs i egen regi eller utförs av en privat utförare. I ansvaret ingår att följa upp och kontrollera verksamheten. Kommunstyrelsen har även ett särskilt ansvar för att leda, samordna och ha

Kommunfullmäktige

Dnr: KS/2024:00478

/Datum/

uppsikt över verksamheten i nämnder och kommunala företag. Uppsikten omfattar även verksamhet som lämnats över till privata utförare.

Mål och riktlinjer för privata utförare

De mål och riktlinjer som styr såväl kommunala som privata utförare inom varje nämnds ansvarsområde är:

- De lagar, förordningar och föreskrifter som gäller eller kan komma att gälla för verksamheten.
- De mål och riktlinjer som kommunfullmäktige fastställer genom budget och styrande dokument.
- De mål och riktlinjer som respektive nämnd fastställer inom sitt verksamhetsområde.

Det är varje nämnds ansvar att säkerställa att all verksamhet bedrivs i enlighet med angivna mål och riktlinjer. Dessa mål och riktlinjer ska framgå i de upphandlingsdokument som utgör underlag för upphandlingen eller valfrihetssystemet samt i de avtal som tecknas med den privata utföraren.

Av särskilt intresse för upphandlade verksamheter är Botkyrka kommuns upphandlings- och inköspolicy (KS/2017:271).

Uppföljning

När en kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare ska kommunen kontrollera och följa upp verksamheten (10 kap 8 § KL). Avtalet ska också reglera hur kommunens uppföljningar återspeglar till utföraren och redovisas för allmänheten.

Uppföljning görs i huvudsak av två skäl:

- som kontroll av att uppdrag utförs i enlighet med uppdragsbeskrivningar samt upphandlingsdokument, anbud och avtal
- som ett led i att utveckla verksamheten

PROGRAM

Kommunfullmäktige

Dnr: KS/2024:00478

/Datum/

Kommunfullmäktige har genom reglementen säkerställt att varje nämnd ansvarar för uppföljning och kontroll inom sitt ansvarsområde och svarar också för att detta regleras i de avtal som träffas med varje utförare. I avtalen ska det säkras att utföraren biträder kommunen vid uppföljning och utvärdering av verksamheten, lämnar nödvändiga statistikuppgifter till kommunen samt rapporterar in nödvändiga uppgifter till kommunen, i nationella register eller till andra myndigheter.

Nämndernas uppföljning

Varje nämnd ska utifrån detta program utarbeta en plan för när och på vilket sätt avtal och verksamhet ska följas upp. Planerna bör omfatta även verksamhet i kommunal regi där det är lämpligt.

Planen ska minst innehålla:

- En sammanfattande beskrivning av nämndernas uppföljningsansvar
- Vad som ska följas upp, exempelvis nyckeltal, mål
- Vilka former av uppföljning som ska användas
- Vem som ansvarar för att genomföra uppföljningen
- Tidplan/årshjul
- Former för återkoppling av resultat till nämnd, utförare och allmänhet

Uppföljning av verksamheten ska genomföras på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt och resultaten av genomförd uppföljning dokumenteras och redovisas till förvaltningsledning och ansvarig nämnd på det sätt som nämnden bestämmer i sin plan. En samlad uppföljning av den totala verksamheten utförd av privata utförare redovisas i nämndens/ styrelsens årsrapport.

Kommunfullmäktige

Dnr: KS/2024:00478

/Datum/

Kommunstyrelsens uppföljning

Kommunstyrelsen ska följa upp nämndernas arbete och kontroller genom en årlig sammanställning över privata utförare. Sammanställning görs utifrån nämndernas årsrapporter och ska omfatta antal och omfattning av privata utförare. Vidare ska rapporteringen innehålla en sammanfattning av nämndernas uppföljning under året.

Nedan framgår generella uppföljningsformer som även bör omfatta verksamhet utförd i egen regi där det är lämpligt.

- Regelbunden och riktad uppföljning inklusive avtalsuppföljning syftar till att kontrollera att verksamheten arbetar utifrån avtal, lagar och regler. Uppföljning bör även göras av verksamhet i egenregi med avseende på uppdrag, lagar och regler.
- Uppföljning av kommunens måldokument syftar till att följa upp om verksamheten bedrivs och utvecklas i linje med fastställda mål. Uppföljningen görs i enlighet med kommunens uppföljning i samband med delårsrapporter och årsrapport.
- Brukaruppföljning/individuppföljning syftar sammanfattningsvis till att följa upp brukarnas upplevelser av den verksamhet som bedrivs och/ eller kontrollera att en enskild som får någon insats från kommunen får rätt stöd i överensstämmelse med eventuella beslut. Brukarundersökningar kan vara en del av brukaruppföljningen.
- Oanmälda besök syftar till att ge en översiktlig bild av förhållandena i en verksamhet.
- Uppföljning av ekonomisk status syftar till att identifiera utförare som riskerar att vara på ekonomiskt obestånd. Detta ger nämnden en möjlighet att ha beredskap för att hantera eventuella förändringar i verksamheten. Varje nämnd ska utifrån nämndens specifika verksamhet och en riskanalys ta ställning till behovet av kontroller av ekonomisk status under löpande avtalsperiod.

Kommunfullmäktige

Dnr: KS/2024:00478

/Datum/

Beredskapsplan vid oplanerad avveckling

Enligt riktlinje för intern kontroll ska en väsentlighets- och riskanalys göras årligen. I denna analys ska det göras en bedömning om det finns någon risk att privat utförd verksamhet oplanerat kan komma att avvecklas. Om det finns risk för avveckling ska en beredskapsplan tas fram för att kunna hantera ett eventuellt oplanerat upphörande av bedriven verksamhet.

Allmänhetens insyn

Varje nämnd ska i avtal med privata utförare tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnats över till en privat utförare (10 kap. 9 § KL). Utföraren ska kunna lämna information när kommunen begär det. Informationen ska göra det möjligt för allmänheten att få insyn i hur uppdraget utförs. Nämnden ska i sin begäran precisera vilken information som efterfrågas. Utförarens skyldighet att lämna uppgifter begränsas till att omfatta sådant som kan lämnas utan omfattande merarbete eller inte strider mot lag eller annan författning.

Den information som lämnas till kommunen ska inte anses utgöra företagshemligheter enligt lag (2017:725) om skydd för företagshemligheter.

Giltighetstid

Detta gäller tills vidare men ska revideras i samband med ny mandatperiod.